

Komentář ke kontroverzím

Mají buněčné terapie budoucnost v léčbě extrapyramidových onemocnění?

Vzhledem k tomu, že nejsem lékař, nemohu se pochopitelně pouštět do problémů léčby té či oné choroby pomocí kmenových buněk. Mohu se tedy vyjádřit jen k obecnějším biologickým a etickým aspektům této problematiky.

Z biologického hlediska se určitě zdá, že potenciál kmenových buněk různého typu pro terapeutické využití je velký, možná dokonce převratný. Výsledky z mnoha preklinických studií na zvířecích modelech vypadají velmi nadějně. K tomu, aby došlo ke skutečnému klinickému využití těchto buněk, je ale samozřejmě nezbytné, aby nejprve proběhly řádné klinické studie. Takových studií v současnosti probíhá mnoho, ale žádné z nich doposud nepřinesly výsledky, které by opravňovaly zavedení tohoto typu terapie do klinické praxe (výjimkou je samozřejmě použití hematopoetických kme-

nových buněk při transplantaci kostní dřeně).

Přesto v řadě zemí existují soukromé kliniky, které nabízejí takovou léčbu mnoha dosud neléčitelných či obtížně léčitelných chorob. Taková pracoviště existují i v České republice; nabízejí hlavně léčbu kloubních onemocnění, a to navzdory oficiálnímu stanovisku lékařské komory a Ministerstva zdravotnictví, že se jedná o neověřenou metodu. Ačkoli je tato situace podivná, lze ji snad jakž takž tolerovat, protože se nejedná o fatální choroby. Pokud ale někdo tvrdí, že kmenové buňky z kostní dřeně lze využít k léčbě neurologických chorob, pacientů ochrnutých po poranění páteře, atd., což se bohužel opravdu děje, je to podle mého názoru nejen nezodpovědné, ale i mimořádně neetické. A to zvláště pokud, jak víme z medializovaných případů, si dokonce pacienti či jejich

prof. RNDr. Václav Hořejší, CSc.
Ústav molekulární genetiky,
AV ČR, v.v.i., Praha

příbuzní takovou „léčbu“ draze platí (i když zajisté dobrovolně, s upozorněním, že výsledek je nejistý). To je podle mého názoru zcela nemorální okrádání důvěřivých a zoufalých lidí. Provádějí-li něco podobného různí šarlatáni, je to samozřejmě trestuhodné; pokud se na takových neetických praktikách podílejí vědci a lékaři, kterým lidé bezmezně věří, je to o to horší. Paradoxní je, že lidem, kteří takové věci realizují, se za to ještě dostává mediální slávy. Myslím, že je velice důležité, aby takové nepravosti netrpěla samotná vědecká a lékařská obec – ta však dosud bohužel spíše mlčí...